



بەش: زمانی فارسی

کۆلیژ: زمان

زانکو: سه لاهه دین

بابهت: متون ادبی (نثر)

په رتووکی کۆرس: سالی سییه م

ناوی ماموستا: جیهاد شوکری رشید

سالی خویندن: ۲۰۲۳-۲۰۲۴

په‌رتووی کورس

Course Book

۱. ناوی کورس	متون ادبی (نثر)
۲. ناوی ماموستای بهر پرس	جهاد شوکری رشید
۳. به‌ش/ کولیز	زمان/ زمانی فارسی
۴. په‌یوه‌ندی	Email: Jihad.rashid@su.edu.krd TEL: 0750456 8833
۵. په‌که‌ی خویندن (به‌سه‌عات) له هه‌فته‌یه‌ک	3
۶. ژماره‌ی کارکردن	15
۷. کودی کورس	
۸. پرۆفایه‌لی ماموستا	سالی ۲۰۰۲ به‌ده‌ست هیئانی پروانامه‌ی به‌کالووریوس سالی ۲۰۰۹ به‌ده‌ست هیئانی پروانامه‌ی ماستر له زانکوی ورمی . ولاتی نیران سالی ۲۰۱۳ به‌ده‌ست هیئانی پروانامه‌ی دکتورا له زانکوی تاران . ولاتی نیران
۹. وشه‌سه‌ره‌کیه‌کان	نثر عرفانی، نثر تاریخی، نثر داستانی، نثر تعلیمی
۱۰. اهداف کلی درس	<p>نثر گونه‌ای از ادب در مقابل نظم، و آن کلامی است که مفاهیم و معانی را با وضوح و رسایی و توأم با نظم فکری و منطقی بیان می‌کند و تنها وظیفه‌ی لفظ در آن بیان معنی است. جملات با مراعات موازین دستوری به یکدیگر می‌پیوندد و معانی بی‌هیچگونه قطع و انحرافی بیان می‌شود و مستقیم پیش می‌رود. با آنکه در نزد ادبای قدیم، هم‌الفاظ نثر از الفاظ نظم و شعر جداست و هم‌مضامین آنها با یکدیگر تفاوت دارد، غالب اصولی که در باب شعر جاری است درباره‌ی نثر نیز رایج شده است، چنانکه کتب بدیع و بیان در ذکر انواع صنعت‌های لفظی و معنوی به نثر و شعر هر دو استشهاد کرده‌اند. از اینرو، یکی از اهداف مهم تدریس در این درس این است که مطالعه و بررسی آثار نویسندگان باید با بررسی جنبه‌های زبانی، ادبی و محتوایی آن انجام گیرد تا دانشجو با شناخت دشواری‌های واژه‌ای و تعبیرها و اصطلاحات متن و اشاراتی که به تاریخ و قصص و اساطیر ممکن است وجود داشته باشد، بتواند به بررسی هنری و سپس به تحلیل محتوای این آثار بپردازد. (جهت آمادگی دانشجو برای زمینه‌ی بحث‌های محتوایی و انتقادی) البته متون انتخاب شده؛ به ترتیب تاریخی و به لحاظ سبک‌شناسی تنظیم شده است که از آثار نویسندگان مشهور ایران نمونه‌هایی آموزنده و جذاب که از نظم و انسجام تاریخی برخوردار می‌باشد، (البته با در نظر گرفتن برگزیده‌ی نثرها به لحاظ تنوع محتوایی) انتخاب شده است.</p>

۱۱. اهداف درس

- آشنایی دانشجویان با دوره های مختلف سبک نثر فارسی
- آشنایی دانشجویان با انواع نثر و مختصات سبکی آن ها
- آشنایی با کتب معروف نثر نویسندگان در هر دوره
- آشنایی با سبک نوشتاری یا مختصات زبانی نثر نویسندگان در هر دوره سبکی.
- علاوه بر بهره گیری و التذاذ ادبی، توانا ساختن دانشجویان در درک و فهم، تجزیه و تحلیل ساختاری و محتوایی آن نیز بوده است.

۱۲. وظایف دانشجویان

- متنهای ادبی را بدون غلط، سلیس و روان بخواند.
- با استفاده از معانی داده شده، واژه ها، تعبیرات و اصطلاحات بخشهای مربوط به متن های خواننده شده را معنی کند و معادل آن را به زبان فارسی امروزی بنویسد.
- ویژگیهای سبک نثری هر نویسنده را نام ببرد.
- عبارتها را به فارسی متداول برگرداند.
- با اصطلاحات و تعبیرات مربوط به متن کاملا آشنا شود.
- نویسندگان معروف هر دوره سبکی را بداند.
- با مختصه های زبانی هر نوع سبک آشنا شود.

۱۳. روشهای تدریس

در آغاز هر درس، یک متن برای خواندن آماده است، سپس متن نثر را یک بار دو بار و در صورت ضرورت سه بار، با صدای بلند برای فارسی آموزان می خوانم و از یکایک آنها درخواست خواهم کرد که با صدای بلند بخوانند؛ خواندن دانشجویان باید از لحاظ درستی تلفظ صداها و هم از نظر جای تکیه در کلمات و هم آهنگ صدا کنترل شود این کار در صورت نیاز باید چند بار تکرار شود تا از درست خواندن فارسی آموزان اطمینان حاصل شود.

۱۴. سیستم های نمره گذاری

- ۶۰ نمره به صورت امتحان کتبی در پایان سال تحصیلی
 - ۳۰ نمره به صورت سه امتحان در طی سال
 - ۱۰ نمره با در نظر داشتن برسه های روزانه و انجام کارهای تحقیقاتی در صورت لزوم
- از فعالیتهای دانشجویان در خصوص این درس جستجو درباره اندیشه های فکری و سبک نگارشی هر یک از نویسندگان مذکور مد توجه قرار خواهد گرفت.

با توجه به تلاش دانشجویان در مسیر دستیابی به برانگیختن ذوق و انگیزه آنها در شناخت دقیق و عمیق بر ادبیات فارسی، دانشجو بتواند به ساحت های هنری مختلف یک نثر راه یابد و طعم گوارای معانی و مفاهیم متنوع آن را بچشد که آن هم با فراگیری قرائت صحیح و درک و دریافت مضامین و مفاهیم و آموختن لغات، ترکیبات، امثال و نکات دستوری نثرهای فارسی میسر است.

۱۶. لیستی سهرچاوه

- برگزیده متون ادب فارسی، جلیل تجلیل و دیگران، مرکز نشر دانشگاهی، چاپ بیست و یک، ۱۳۷۵
- زبان و ادبیات فارسی عمومی، دکتر حسن ذوالفقاری و غلامرضا عمرانی، دکتر فریده کریمی موغاری، تهران: چشمه، ۱۳۷۸
- سبک شناسی نثر، دکتر سیروس شمیسا، تهران: فردوس، چاپ دهم، ۱۳۸۰
- سبک شناسی یا تاریخ تطور نثر فارسی، محمد تقی بهار، پرستو، تهران، ۱۳۶۷
- فارسی عمومی برای تدریس در دانشگاهها، دکتر امید مجد، تهران: امید مجد، چاپ پنجم، ۱۳۸۷
- کلیله و دمنه، نصرالله منشی، به کوشش مجتبی مینوی، امیرکبیر، ۱۳۸۱
- گزیده ادبیات معاصر، حمید واحدی، تهران، ۱۳۸۰
- گزیده تاریخ بیهقی، ابولفضل محمد بن حسن بیهقی، به کوشش دکتر محمد دبیر سیاقی، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران: ۱۳۸۰

ناوی ماموستای وانه‌پیز

۱۷. بابته‌کان

تقسیم بندی دروس، بر اساس محتوای آنها و ساعات درسی صورت گرفته است:

برنامه هفتگی سال تحصیلی

شماره هفته	تاریخ	موضوع درس
اول	۲۹ نوامبر ۲۰۱۵	درآمدی بر نثر سامانی و مختصات زبانی و ادبی آن
دوم		قصص الانبیا / نثر مرسل
سوم		قصص الانبیا / نثر مرسل
چهارم		بازرگان و طرار / ترجمه کتاب عربی الفرج بعد الشده
بنجم		بازرگان و طرار / ترجمه کتاب عربی الفرج بعد الشده
ششم		بازرگان و طرار / ترجمه کتاب عربی الفرج بعد الشده
هفتم		درآمدی بر نثر غزنوی و مختصات زبانی و ادبی آن
هشتم		گزیده‌ای از کشف المحجوب / (نثر صوفیانه)

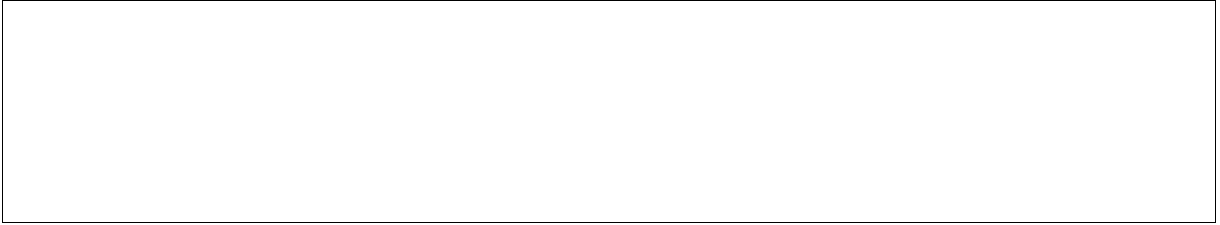
آزمون		
تاریخ بیهقی / بر دار کردن حسنک		نهم
تاریخ بیهقی / بر دار کردن حسنک		دهم
تاریخ بیهقی / بر دار کردن حسنک		یازدهم
مناجات نامه / خواجه عبدالله انصاری		دوادم
مناجات نامه / خواجه عبدالله انصاری		سیزدهم
درآمدی برنتر فارسی در دوره سلجوقی (نثر فنی)		چهاردهم
کلیله و دمنه / داستان شیر و گاو		پانزدهم
کلیله و دمنه / داستان شیر و گاو		شانزدهم
آزمون		
کلیله و دمنه / داستان شیر و گاو		هفدهم
نثر ساده و بینابین در قرن ششم		هجدهم
چهار مقاله نظامی عروضی		نوزدهم
امتزاج نثر موزون مرسل و فنی در قرن هفتم		بیستم
گلستان سعدی / چگونگی تصنیف گلستان		بیست و یکم
گلستان سعدی / چگونگی تصنیف گلستان		بیست و دوم
تاریخ جهانگشای جوینی		بیست و سوم
آزمون		
تاریخ جهانگشای جوینی		بیست و چهارم
نثر در قرن نهم (عهد تیموری و شاهرخی)		بیست و پنجم
جامی		بیست و ششم
نثر دوره مشروطه و مختصات آن		بیست و هفتم
خاطرات دوران کودکی / جمال زاده		بیست و هشتم
خاطرات دوران کودکی / جمال زاده		بیست و نهم
نثر دوره معاصر و مختصات آن		سی ام
گیله مرد / بزرگ علوی		
مدیر مدرسه / جلال آل احمد		سی و یکم
مروری بر دروس گذشته		سی و دوم

	<p>تذکر: تعطیلات سالانه باعث تغییر در ترتیب برنامه‌ریزی این هفته‌ها و ساعات درسی خواهد شد.</p>
	<p>۱۸. بابته‌تی پراکتیک (نه‌گهر هه‌بیت)</p>
	<p>نییه.</p>
<p>۱۹. تاقیکردنه‌وه‌کان</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. مرسل در لغت یعنی چه؟ ۲. نثر مرسل را تعریف کنید. ۳. تفاوت ویژگی‌های زبانی نثر مرسل و نثر بینابین را مشخص کنید. ۴. معنی عبارت زیر را همراه با نکات مهم آن بنویسید ۵. الف) دو قباله نبشته بودند همه‌ اسباب و ضیاع حسنگ را به جمله از جهت سلطان ۶. ب) وی اقرار کرد به فروختن آن به طوع و رغبت و آن سیم که معین کرده بودند بستند. ۷. ج) یک یک ضیاع را نام بر وی خواندند ۸. آثار منثور دوره سامانیان را نام ببرید. ۹. نام‌های دیگر نثر مرسل کدام است: الف) آذربایجانی ب) ترکستانی ج) مغولان ۱۰. تفاوت نثری دوره سامانی و غونوی را مشخص کنید. ۱۱. تاریخ بیهقی در زمره چه نوع نثر است؟ ۱۲. کلیله و دمنه چه نوع نثری است؟ ۱۳. صفرا جنبانندن در عبارت «با صفرای خویش بر نیامدم» یعنی چه؟ ۱۴. مختصات زبانی عبارتهای زیر را مشخص کنید: ۱۵. عدد کلمتهای قرآن هفتاد هزار و هفت هزار و هفتصد و یک کلمت است. ۱۶. اکنون آغاز کنیم قرآن و تفسیر آن ۱۷. از غیرت ارادت خود، قصد رجم آن مرد کرد و اهل بازار نیز جمله بشوریدند ۱۸. شش مورد از مختصات زبانی و ادبی نثر مرسل را با نمونه بیان نمایید. ۱۹. شیو سبک نگارش کشف‌المحجوب را شرح دهید. ۲۰. کتبی را که به نثر بینابین نوشته اند را نام ببرید. ۲۱. عبارات زیر را بخوانید و به سوالات داده شده پاسخ دهید. ۲۲. این همه اسباب منازعت و مکاوحت از بهر حطام دنیا به یک سوی نهادند. ۲۳. سخنی نران که آن به تعصبی و تزیدی کشد و خوانندگان این تصنیف گویند: «شرم باد این پیر را» ۲۴. جبه ای داشت حبری رنگ با سیاه می زد خلق گونه، دراعه و ردایی سخت پاکیزه و دستاری نیشابوری 	

مالیده و موزه میکاییلی نو در پای.

۲۵. وی خواجه را بسیار عذر خواست و گفت: با صفرای خویش بر نیامدم
۲۶. دو قباله نبشته بودند همه اسباب و ضیاع حسنک را به جمله از جهت سلطان و یک یک ضیاع را نام بر وی خواندند و وی اقرار کرد به فروختن آن به طوع و رغبت و آن سیم که معین کرده بودند بستند.
۲۷. معنی عبارتهای بالا را به نثر روان امروزی بنویسید.
۲۸. صفرا جنبیدن در عبارت بالا کنایه از چیست؟
۲۹. معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.
- دو قباله نبشته بودند همه اسباب و ضیاع حسنک را به جمله از جهت سلطان و یک یک ضیاع را نام بر وی خواندند و وی اقرار کرد به فروختن آن به طوع و رغبت و آن سیم که معین کرده بودند بستند.
۳۰. هر یک از عبارات زیر را همراه با نکات مهم آن بنویسید.
۳۱. نشانه های کهنگی و زبانی عبارات بالا را بنویسید.
۳۲. نشانه های کهنگی عبارت « جبه ای داشت حبری رنگ با سیاه می زد خلق گونه، دراعه و ردایی سخت پاکیزه و دستاری نیشابوری مالیده و موزه میکاییلی نو در پای.» را مشخص کنید:
۳۳. معنی عبارت بالا را همراه با نکات مهم آن بنویسید.
۳۴. مختصات زبانی عبارتهای بالا را مشخص کنید.
۳۵. در عبارت بالا دو نمونه از نشانه های کهنگی سبک را بیان کنید.
۳۶. عبارت «برخویشتن می ژکید» یعنی
۳۷. مفهوم کنایی کدام گزینه «چیرگی بر خشم» است؟
۳۸. الف) به دستوری فرو گرفتن
۳۹. ب) بر مرکب چوبین نشستن
۴۰. ج) بر صفرای خود بر آوردن
۴۱. د) منازعت و مکاوحت نمودن
۴۲. کنایه داده های زیر را بنویسید.
۴۳. الف) این مرد بر مرکب چوبین نشست
۴۴. ب) دل از جای برداشتن
۴۵. ج) آب در چشم آورد
۴۶. د) آن جهان را به کسی دادن
۴۷. کلیده و دمنه از کدام نوع نثر فارسی است؟
۴۸. استمالت یعنی
۴۹. مصیب یعنی
۵۰. الف) مصیبت زده (ج) مزدور
۵۱. ب) راست گو (د) درست اندیش
۵۲. منظور از جمله «بزاز قفل را حيله کرد تا بگشاد» چیست؟
۵۳. منظور از عبارت «کار و بار و حشمت ایران برود.» چیست؟
۵۴. امروزه به جای افعال زیر چه معادل هایی به کار می رود.

<p>۵۵. الف) باز رفتند</p> <p>۵۶. ب) بشوریدند</p> <p>۵۷. ج) بیرون گرفت</p> <p>۵۸. د) آواز داد</p> <p>۵۹. معنی مجازی «تنسم» در داستان شیر و گاو چیست؟</p> <p>۶۰. «ما از آن طبقه نیستیم که این درجات را مرشح و تنیم بود» یعنی چه؟</p> <p>۶۱. معنی هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید</p> <p>۶۲. این همه اسباب <u>منازعت</u> و <u>مکاوحت</u> از بهر حطام دنیا به یک سوی نهادند.</p> <p>۶۳. منظور از عبارت «موزه میکاییلی نو در پای» چیست؟</p> <p>۶۴. با توجه به عبارت: جبه ای داشت خبری رنگ با سیاه می زد خلق گونه، دراعه و ردایی سخت پاکیزه و دستاری نیشابوری مالیده و موزه میکاییلی نو در پای.»</p> <p>۶۵. واژه های «دراعه، موزه میکاییلی» یعنی چه؟</p> <p>۶۶. معنی عبارت داده شده را بنویسید؟</p> <p>۶۷. منظور از عبارت (نتوانستند نزدیک آتش شدن از تپش) چیست؟</p> <p>۶۸. نشانه کهنگی عبارت داده شده را مشخص کنید.</p> <p>۶۹. واژه های زیر را معنی کنید؟</p> <p>۷۰. طوع، ضیا، ثنا، منازعت، مکاوحت، ردا</p> <p>۷۱. حيله کرد در عبارت «بزاز قفل را حيله کرد تا بگشاد» یعنی چه؟</p> <p>۷۲. سبک نثر کتاب (ترجمه تاریخ طبری) چه نثری است؟</p> <p>۷۳. کدام کزینه، نمونه نثر ساده یا مرسل است؟</p> <p>۷۴. الف) طمع را در دل خود جای مده، چون مردم طمع از دل بیرون کند، از همه خلق بی نیاز است.</p> <p>۷۵. ب) از آثار دوره ی اوناست اقا، اول سال که امدم این جا مدیرشون هنوز بود اقا، کارشون همین چیزها بود.</p> <p>۷۶. ج) پیل سحاب پیش هیکل جسیمش چون قطره سحاب در پیش پیل و دریای نیل در جنب اندام ضخیمش مانند برکه در جنب دریای نیل</p> <p>۷۷. د) دشمن چو از همه حیلتي فروماند، سلسله دوستی بجنابند، پس انکه به دوستی کارهایی کند که هیچ دشمن نتواند</p> <p>۷۸. کدام اثر به نثر فنی نکاشته شده است؟</p> <p>۷۹. الف) حبیب السیر ب) تاریخ بیهقی ج) کلستان د) کلیله و دمنه</p> <p>۸۰. عبارت (نتوانستند نزدیک آتش شدن از تپش) یعنی چه؟</p> <p>۸۱. معنای کنایی صفرا جنبیدن در عبارت «با صفرای خویش بر نیامدم» را بنویسید.</p>
<p>۲۰. تئینی تر</p>
<p>۲۱. پیداچوونهوی هاوول</p>



با آرزوی موفقیت روزافزون